

Rossini Gioacchino (1792-1868)

Skomponował niemal 40 oper, z których najstojniejszą jest *Cyrulik sewilski*. Do dziś powszechnie podziwiany jest za niezwykle pomysły kompozytorskie i muzyczne poczucie humoru

Gioacchino Rossini urodził się w dniu 29 lutego 1792 r. we włoskim mieście Pesaro, gdzie wzrastał w muzycznej rodzinie. Jego ojciec grał na [trąbce](#), matka zaś była dobrą śpiewaczką. Jako chłopiec uczył się śpiewu, grał też na [wiolonczeli](#) i [waltorni](#). W wieku 15 lat wstąpił do liceum muzycznego w Bolonii, gdzie uczył się kompozycji. Pracował też samodzielnie nad rozwojem swoich umiejętności, z zapałem studiował dzieła wielkich mistrzów, przede wszystkim [Mozarta](#) i [Haydna](#). Gdy w 1810 r. pojawiła się możliwość wystawienia jego utworu w Wenecji, rzucił szkołę i szybko skomponował [operę](#) (*Weksel małżeński*; *La cambiale di Matrimonio*), od której zaczęła się jego oszałamiająca kariera.

Debiut okazał się na tyle udany, że otrzymał dalsze zamówienia dla różnych włoskich scen. Pierwsze wielkie sukcesy odniósł jednak dopiero w 1813 r. po wystawieniu w Wenecji [operę seria](#) *Tankred (Tancredi in Siracusa)* i [operę buffa](#) *Włoszka w Algierze (L'Italiana in Algeri)*. Mimo młodego wieku kompozytor był tak ceniony, że podpisano z nim stały kontrakt, który zobowiązywał go do napisania dwóch oper rocznie. W tym czasie powstało 20 dzieł, zarówno komicznych, jak i poważnych. W lutym 1816 r. w Rzymie odbyła się premiera jednego z najwspanialszych arcydzieł opery buffa, jakim jest napisany w 22 dni (choć niektórzy twierdzą, że zaledwie w 13!) *Cyrulik sewilski (Il barbiere di Siviglia)*. Wprawdzie pierwszego wieczoru publiczność nie zareagowała zbyt ciepło, lecz powtórkę przyjęto już z entuzjazmem i do dziś *Cyrulik* należy do żelaznego repertuaru wszystkich scen operowych, zachwycając publiczność lekkością, dowcipem i mistrzostwem konstrukcji.

Następne lata zaowocowały kolejnymi arcydziełami operowymi: *Otello* (1816), *Kopciuszek (La Cenerentola)*, 1817), *Sroka złodziejka (La gazza ladra)*, 1817), *Mojżesz w Egipcie (Mosè in Egitto)*, 1818). W roku 1823 wyjechał w podróż po Europie. Najpierw odwiedził Londyn, gdzie przyjmowano go niczym króla i płacono iście królewskie honoraria. Celem Rossiniego była jednak przede wszystkim Francja i operowe centrum, jakim był w owym czasie Paryż. Został tam mianowany dyrektorem Opery Włoskiej, nadwornym kompozytorem i inspektorem śpiewu, napisał też kolejne opery: *Hrabia Ory (Le comte Ory)*, 1828) i *Wilhelm Tell* (1829). Ta ostatnia opera jest do dziś bardzo popularna, przede wszystkim ze względu na charakterystyczną [uwerturę](#) i niezwykle scenę burzy.

Gioacchino Rossini, Wilhelm Tell (uwertura)

Sam Rossini jednak nie był zadowolony ze swego utworu. Uznał wręcz, że nie potrafi już pisać oper. W pełni sławy i możliwości twórczych — w wieku 38 lat był autorem 38 oper! — postanowił zaprzestać komponowania oper i trzymał się tego postanowienia przez kolejnych 40 lat. Podróżował przez pewien czas po Europie, a w 1836 r. wrócił do Bolonii, gdzie zreorganizował liceum muzyczne i oddał się pracy pedagogicznej. Potem przeniósł się do Florencji, a w roku 1855 powrócił do Paryża. Tam w swej willi w Passy wiódł bogate życie towarzyskie. Otrzymał wiele honorów i odznaczeń, sam nie był jednak pewien wartości swego dorobku kompozytorskiego, w momentach depresji wydawało mu się nawet, że zmarnował życie i talent. W ostatnim okresie twórczości Rossiniego powstało jednak kilka pereł historii muzyki: *Stabat Mater* (1841), *Mała msza uroczysta* (*Petite Messe Solennelle*, 1863) opisana przez niego samego jako *ostatni z moich grzechów starości*.

dr hab. Iwona Lindstedt

Ciekawostki

Rossini był wielkim smakoszem. Uwielbiał organizować obiady i spotkania towarzyskie dla swych licznych przyjaciół, podczas których wymyślał nowe potrawy i pokazywał różne sztuczki. Dla niego też kreowano specjalne dania, do dziś znany jest *tournedos Rossini*, czyli stek podawany między innymi z sosem z madery i truflami, który stworzył dla niego słynny kucharz Marie-Antoine Carême...

Gdy krytykowano jego styl życia, mówił, że przecież nie można spodziewać się niczego więcej od człowieka, który urodził się w dniu, którego prawie nie ma. Dzień 29 lutego zdarza się przecież tylko raz na 4 lata!

Żartobliwie zmodyfikowana muzyka z uwertury i sceny burzy z opery *Wilhelm Tell* pojawia się w filmie animowanym Walta Disneya *The Band Concert*, w którym Myszka Miki jest dyrygentem, a muzycy grają w najtrudniejszych okolicznościach... Z kolei najstynniejsze [arie](#) z *Cyrulika sewilska* Rossiniego wykonują główne postacie jednego z najlepiej znanych filmów animowanych: kot Tom i myszka Jerry.

Miejsce urodzenia Rossiniego — Pesaro położone w środkowych Włoszech u wybrzeża Adriatyku — dziś słynie z dorocznego festiwalu operowego jego imienia.

Do posłuchania w Kanonie Muzykoteki Szkolnej:

- [Wilhelm Tell: Uwertura](#)